

Zajímavá a vzácná ornitologická pozorování v jižních Čechách II Interesting and rare ornithological records in South Bohemia II

Vojtěch Kubelka (ed.)¹⁾

Abstract: Interesting and rare ornithological records describe in detail occurrence of bird species in the region of South Bohemia. It is an extension of records regularly compiled as the Fauna records of members of the South Bohemian Ornithological Club. The aim of the Interesting and rare ornithological records is to publish descriptions of extremely rare birds' occurrence or unusually high number of individuals of some particular rare species, especially massive migration, breeding or winter irruption. Breeding of Black-winged Stilt (*Himantopus himantopus*) in 2014, wintering of Eurasian Curlew (*Numenius arquata*) in winters 2013/2014 and 2014/2015, observation of Dotterel (*Charadrius morinellus*) in September 2014, migration of Jack Snipe (*Lymnocyptes minimus*) in spring 2014, additionally discovered record of Eurasian Scops Owl (*Otus scops*) from May 2001 and observation of Rufous-tailed Rock-thrush (*Monticola saxatilis*) in May 2014 are covered in this article. Previous records or the normal pattern of species occurrence are discussed in the species commentaries. Situations are put in the context of the Czech Republic or Europe region in appropriate cases.

Key words: Black-winged Stilt, Eurasian Curlew, Eurasian Scops Owl, Dotterel, Jack Snipe, rare ornithological records, Rufous-tailed Rock-thrush, South Bohemia.

Abstrakt: Zajímavá a vzácná ornitologická pozorování představují podrobněji komentovaný výskyt ptačích druhů na území jižních Čech. Jedná se o doplňující a rozšiřující informace k pravidelně sestavovaným Faunistickým pozorováním členů Jihočeského ornitologického klubu. Předmětem zájmu Zajímavých a vzácných ornitologických pozorování jsou aktuální popisy výskytu velmi vzácných ptačích druhů nebo zaznamenání extrémně vysokého počtu jedinců určitého druhu, zpravidla početný průtah, hnízdění či zimování. V tomto článku je podrobněji zpracováno hnízdění pisily čáponohé (*Himantopus himantopus*) v roce 2014, zimování kolihy velké (*Numenius arquata*) v zimách 2013/2014 a 2014/2015, pozorování kulíka hnědého (*Charadrius morinellus*) v září 2014, jarní průtah slučky malé (*Lymnocyptes minimus*) v roce 2014, zpětně objevený záznam výrečka malého (*Otus scops*) z května roku 2001 a květnový záznam skalníka zpěvného (*Monticola saxatilis*) v roce 2014. V rámci komentářů k jednotlivým druhům jsou uvedeny dřívější záznamy nebo charakter výskytu druhu v jižních Čechách, případně je situace diskutována v celorepublikovém či evropském kontextu.

Klíčová slova: *Charadrius morinellus*, *Himantopus himantopus*, jižní Čechy, *Lymnocyptes minimus*, *Monticola saxatilis*, *Numenius arquata*, *Otus scops*, výjimečné ornitologické záznamy.

Úvod

Druhý díl nejvýznamnějších zjištěných ornitologických vzácností dokumentuje zejména třetí známý výskyt labutě malé (*Cygnus columbianus*) v jižních Čechách (dále JČ) na jaře 2014 a zpětně podrobným popisem dokládá třetí záznam výrečka malého (*Otus scops*) z roku 2001. V článku je rovněž podrobně rozepsáno pozorování tří kulíků hnědých (*Charadrius morinellus*) na podzim 2014, jedná se o doposud desátý záznam a vůbec nejvyšší zjištěný počet tohoto druhu v JČ. Téměř po 33 letech byl v JČ opět zastížen skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*). Pták pozorovaný v květnu

¹⁾ Katedra ekologie, Přírodovědecká fakulta UK, Viničná 7, CZ – 128 44, Praha 2, e-mail: kubelkav@gmail.com

2014 je jediným známým doloženým výskytem tohoto druhu v ČR během posledních 20 let. Dále příspěvek obsahuje podrobný popis hnízdění pěti párů pisil čáponohých (*Himantopus himantopus*) v roce 2014, zimování nejméně jednoho jedince kolihy velké (*Numenius arquata*) v zimách 2013/2014 i 2014/2015 na Českokubějovicku a jarního průtahu slučky malé (*Lymnocyptes minimus*) s rekordními počty 36 a 46 jedinců na jedné lokalitě.

Metodika

Zajímavá a vzácná ornitologická pozorování představují podrobněji komentovaný výskyt ptačích druhů na území JČ, aktuálním území Jihočeského kraje. Jedná se o doplňující a rozšiřující informace k pravidelně sestavovaným Faunistickým pozorováním členů Jihočeského ornitologického klubu (dále FP JOK), která jsou zpravidla dvakrát ročně sestavována již od roku 1976.

Podrobněji jsou popisovány a zasazovány do kontextu výskytu nových druhů ptáků pro JČ, zjištění extrémně vzácných druhů ptáků (např. méně než 10 existujících záznamů na území JČ, dříve hojnější, ale v současnosti vymizelé druhy), dále druhy s rekordními počty záznamů či počty zjištěných jedinců za určité období (zejména masivní průtah, zimní invaze, hnízdění ve vysokém počtu), výskyt druhu v neobvyklou roční dobu (např. záznam subsaharského migranta v zimě) nebo v nezvyklém biotopu, ale například i případ zahnízdění druhu, který doposud v JČ nehnízdil apod. Ve všech případech se jedná o přirozený výskyt volně žijících ptáků (kategorie A a B podle Faunistické komise ČSO; FK ČSO 2015). V odůvodněných případech je možné uveřejnit i historické pozorování, které doposud nebylo publikované a jehož existence byla objevena během sledovaného období. Odstavcům podrobně zpracovaných druhů předchází stručné shrnutí nejvýznamnějších zajímavostí za uplynulé období.

Jednotlivé údaje pocházejí z různých zdrojů, které jsou vždy se jménem autora uvedeny u příslušného pozorování v textu, případně v souhrnných tabulkách pozorování. Při shromažďování informací o vzácných druzích jsou vždy využita příslušná FP JOK (pro kompletní pokrytí kalendářního roku jarní a podzimní FP JOK téhož roku, stejně jako jarní FP JOK následujícího roku) a všechna pozorování poskytnutá pro kartotéku JOK, případně další aktuální publikace ornitologických záznamů, databáze ornitologických pozorování České společnosti ornitologické (www.birds.cz) a osobně poskytnuté záznamy jednotlivých pozorovatelů. Informace o počtu doposud zjištěných záznamů vzácných druhů v JČ, stejně jako jejich nejvyšší zjištěné početnosti se opírají zejména o téměř dokončenou publikaci komplexně shrnující data o avifauně JČ (Kloubec et al. in prep.). Přes pečlivé studium všech současně dostupných literárních pramenů je zřejmé, že některé historické záznamy mohou být zmíněny v dosud nedostupných zdrojích. Proto je potřeba zejména u počtů zjištění vzácných druhů v JČ brát ohled na určitou míru nejistoty, zvláště ohledně celkové počtu historických záznamů a počty zjištění hodnotit jako minimální.

Faunistická pozorování JOK (FP JOK 2015) pravidelně zveřejňovaná na jaře a na podzim po členské schůzi, jsou v textu citována zjednodušenou formou (např. FP JOK 2014/2). Zkráceně je v textu citována rovněž databáze pozorování ptáků České společnosti ornitologické (ČSO 2015) odkazem (www.birds.cz) i přehled akceptovaných pozorování Faunistické komise ČSO (2015) odkazem (www.fkcsso.cz). Pokud pozorování druhu podléhá schvalování Faunistickou komisí, je informace o zaslání k posouzení, případně schválení pozorování na příslušném místě uvedena. Některé aktuální informace poskytl J. Šírek (in litt.), člen Faunistické komise ČSO. Tyto tři nejčastěji používané zdroje jsou rovněž součástí seznamu literatury. Naopak jednotlivá pozorování publikovaná ve Zprávách ČSO jsou uváděna pouze v textu, např. „F. Vitek, Zprávy ČSO 1998, 46: 32“. Další, zpravidla jednou využitá a zahraniční internetové databáze pozorování ptáků, jsou již citovány klasickým způsobem. Pokud pochází záznam z více zdrojů, je upřednostňována citace FP JOK. Některá pozorování, která jsou citována jako FP JOK, jsou k dispozici současně v databázi ČSO (www.birds.cz), případně byla později využita v dalších publikacích (např. Zprávy ČSO). V souhrnných tabulkách jsou z důvodu přehlednosti uvedeni nanejvýše dva autoři pozorování, všechny

pozorovatele je možno dohledat v původním zdroji. Při souhrnné citaci více pozorování najednou nejsou jednotliví autoři vypisováni. Některé informace k pozorováním byly doplněny autorem až přímo na přání editora, tudíž nejsou k dispozici v původním zdroji. V tomto díle se jedná o upřesnění prostředí výskytu slucek malých (*Lymnocyptes minimus*).

Jsou využívány následující zkratky: ad. = dospělý jedinec, ex. = exemplář (jedinec), F = samice, FK = Faunistická komise ČSO, H = hnízdo, imm. = mladý jedinec v nedospělém šatu, juv. = mladý vzletlý, ale nedospělý jedinec, M = samec, p. = pár, PŠ = prostý šat, pull. = mládě v prachovém peří, SŠ = svatební šat.

Výběr konkrétních pozorování do souhrnného odstavce zajímavostí a rarit se řídí posláním Zajímavých a vzácných ornitologických pozorování z jižních Čech, o zahrnutí konkrétních záznamů však rozhoduje editor na základě individuálního posouzení. Druhy jsou řazeny taxonomicky podle BOU (2013). Tento článek navazuje na první díl seriálu zpracovávající období 2012–2013 (Kubelka 2014a).

Zajímavosti a vzácnosti v roce 2014

V únoru a březnu 2014 se v JČ pohybovala nedospělá **labuť malá** (*Cygnus columbianus*). Pták byl objeven na Vltavě v Českých Budějovicích u lávky na sídlišti Vltava mezi labutěmi velkými (*Cygnus olor*) Mar. Šálkem a M. Kipson dne 13. 2. 2014 po předchozím upozornění od H. Konvičkové (www.birds.cz). V následujících dnech ptáka na Vltavě, případně na řece Malši v Českých Budějovicích (kvadrát 7052) sledovala řada pozorovatelů (FP JOK 2014/1, www.birds.cz). Na Vltavě byla labuť malá zjišťována každý den 13. 2. – 15. 2., 18. 2. – 26. 2., 28. 2., 1. 3., 3. 3. – 4. 3., 6. 3., 8. 3. – 9. 3., 13. 3. – 16. 3. a naposledy 18. 3. Mezitím byl stejný pták třikrát (24. 2., 25. 2. a 8. 3.) zjištěn i na Vrbenských rybnících u Českých Budějovic (kvadrát 6952, www.birds.cz). Dne 24. 3. byl stejný pták (podrobná fotodokumentace kresby zobáku) pozorován s labutěmi velkými na řece Otavě ve Strakonících (kvadrát 6749), v následujících dnech však labuť na lokalitě nebyla zjištěna (M. Felbáb, www.birds.cz). Krotká labuť malá (obr. 1–2 v barevné příloze č. 4) se tedy zdržovala 33 dní v Českých Budějovicích a blízkém okolí, poté se krátce zastavila ve Strakonících (FP JOK 2014/1, www.birds.cz). Pozorování bylo schváleno FK pod číslem 3/2015 (J. Šírek in litt.). Jedná se zřejmě o třetí doložený záznam druhu v JČ (J. Hora in litt.), naposledy bylo v březnu 2001 u Spolí na Českobudějovicku sledováno hejno dokonce 13 ad. a 3 juv. labutě malé (Ševčík & Šimek 2003).

V květnu 2014 byla na Třeboňsku třikrát pozorována i fotograficky zdokumentována dospělá **volavka vlasatá** (*Ardeola ralloides*) ve svatebním šatu. Poprvé ptáka pozoroval J. Ševčík 26. 5. na rybníce Láska u Frahelže a 29. 5. na Pražském rybníce u Frahelže (kvadrát 6854), kde ji ještě 31. 5. zjistil P. Kovář (www.birds.cz). Z JČ je známo méně než 20 záznamů tohoto druhu (J. Hora in litt.), poslední pozorování 1 ex. dne 2. 6. 2008 pochází z Metelského rybníka na Strakonicku (R. Muláček, www.fkcs.cz).

Dne 19. 10. 2014 byl pozorován a fotograficky zdokumentován výskyt 1 imm. ex. **orla skalního** (*Aquila chrysaetos*) u osady Jelení Vrchy na Prachaticku (kvadrát 7249, T. Peterka a další, www.birds.cz). Přestože za posledních 20 let byl tento druh v JČ zjištěn více než desetkrát (J. Hora in litt.), naposledy v červenci 2012 u Deštné na Jindřichohradecku (J. Veselý, www.birds.cz) a v roce 2013 v Oderských vrších na Moravě po více než 100 letech dokonce úspěšně zahnízil (Orel 2013), stále se jedná o velmi vzácného dravce.

Dne 21. 12. 2014 pozorovali M. Lazarovič a A. Bláhová 1 ex. **káně bělochvosté** (*Buteo rufinus*) společně s káněmi lesními (*Buteo buteo*) u Vlachova Březí na Prachaticku (kvadrát 6949, www.birds.cz). Pozorování však doposud nebylo poskytnuto FK k posouzení (J. Šírek in litt.). Jedná se

zřejmě o pátý výskyt druhu v JČ (J. Hora in litt.), avšak poslední dvě pozorování z let 2010 a 2013 nebyla doposud poskytnuta FK (J. Šírek in litt.).

Dne 17. 7. 2014 pozorovali J. Filípek a V. Filípková 1 ex. **rybáka černožobého** (*Gelochelidon nilotica*) na ostrůvku rybníku Koclířov na Jindřichohradecku (kvadrát 6954, www.birds.cz), ve společnosti racků chechtavých (*Larus ridibundus*) a rybáků obecných (*Sterna hirundo*). Pozorování však doposud nebylo poskytnuto FK k posouzení (J. Šírek in litt.). Pokud bude pozorování schváleno, bude se jednat o druhý doložený výskyt v JČ po zástřelu samce u Třeboně z roku 1890 (Hudec & Šťastný 2005).

Po 11 letech byl opět v JČ pozorován **drop velký** (*Otis tarda*). Dospělého ptáka zjistil nejprve 22. 8. 2014 J. Pokorný na podmítnutém poli u Ratají na Táborsku (kvadrát 6652), drop po vyrušení odletěl směrem na Staré Sedlo (www.birds.cz). Posléze dne 3. 9. 2014 pozorovali J. Mráz a R. Pícha 1 ad. (pravděpodobně stejného jedince) na přeletu u obce Kolný na Českobudějovicku (kvadrát 6953, www.birds.cz). Pozorování nebyla doposud zaslána FK k posouzení (J. Šírek in litt.). Je zajímavé, že na Táborsku se prakticky ve stejné oblasti v okolí Opařan zdržoval drop velký od 26. 7. do 4. 10. 2003 (řada pozorovatelů, FP JOK 2003/2)

Ve dnech 8. 8. – 9. 8. 2014 zjistil J. Jirsa (in litt.) výskyt 1 juv. **jespáčka ploskozobého** (*Limicola falcinellus*) na malé louži vojenského cvičiště v Jindřichově Hradci jižně od sídliště Vajgar (kvadrát 6856). Pták byl krotký a nechal se vyfotografovat na 3 m (obr. 3–4 v barevné příloze č. 5). Jedná se zřejmě teprve o sedmé zjištění druhu v JČ (Kubelka in Kloubec et al. in prep., FP JOK, www.birds.cz).

Dne 23. 11. 2014 objevil J. Šimek 1 ex. **lyskonoha ploskozobého** (*Phalaropus fulicarius*) na upuštěném rybníce Řežabinec na Písecku (kvadrát 6750, www.birds.cz). Pták se na lokalitě zdržoval ve společnosti čejek chocholatých (*Vanellus vanellus*), čírek obecných (*Anas crecca*), případně jespáků obecných (*Calidris alpina*) do 26. 11., další den již zjištěn nebyl (řada pozorovatelů, www.birds.cz). Jedná se o páté známé zastížení druhu v JČ (Kubelka in Kloubec et al. in prep.), naposledy byl pozorován 1 ad. ve dnech 13. 10. – 14. 10. 2000 opět na rybníce Řežabinec (Mar. Šálek a R. Všečetka, FP JOK 2000/2), pozorování bylo schváleno FK pod číslem 43/2000 (www.fkcsso.cz).

Po dvou letech bylo v JČ opět prokázáno hnízdění **kalouse pustovky** (*Asio flammeus*). Hnízdo se šesti vejci bylo nalezeno 20. 5. 2014 v hromadě kletí na kraji borového lesa u Pustého rybníka poblíž Střelských Hoštic na Strakonicku (kvadrát 6648, M. Medvecký, www.birds.cz). Naposledy hnízdily 2–4 páry na jaře 2012 na ruderální ploše u Vomáčky na Zbudovských blatech na Českobudějovicku (Kubelka 2014b).

V roce 2014 byl hned dvakrát zjištěn **budníček zelený** (*Phylloscopus trochiloides*). Dne 7. 6. 2014 F. Nosek pozoroval 1 ex. na hoře Stožec na Prachaticku (kvadrát 7148). Samec intenzivně zpíval ve smíšeném buko-smrkovém porostu na severozápadním svahu hory (www.birds.cz). Dne 1. 10. 2014 byli zaznamenáni 2 zpívající ex. ve městě Písek u výtopny Samoty (kvadrát 6650, I. Průša, FP JOK 2014/2, www.birds.cz). Jarní pozorování dobře zapadá do častějšího výskytu budníčka zeleného v horských oblastech zejména severní části ČR v roce 2014 (www.birds.cz), ale podzimní záznam je z hlediska střední Evropy velmi neobvyklý. Okolnosti pozorování nemohou zcela vyloučit záměnu s jiným druhem (www.birds.cz), proto je potřeba záznam hodnotit s maximální opatrností. Pozorování zatím nebylo zasláno FK ČSO k posouzení (J. Šírek in litt.). Jedná se zřejmě o páté a možná šesté zastížení tohoto druhu v JČ (J. Hora in litt.), naposledy byl zaznamenán zpívající samec dne 5. 6. 2009 na Smrčině na Prachaticku J. Horou a zjištění schváleno FK pod číslem 09/2015 (www.fkcsso.cz).

Hnízdění pisily čáponohé v jižních Čechách v roce 2014

Pisila čáponohá (*Himantopus himantopus*) hnízdí v Evropě především v její jižní části a v přímořských oblastech, nám nejbližší stálé populace se pak nacházejí v Maďarsku (Delany et al. 2009). Pisily však zaletují i dále na sever do západní a střední Evropy, přičemž v některých letech mohou mít tyto zálety charakter irupcí (Hudec & Šťastný 2005). Na území JČ i ČR dochází k hnízdění pouze nepravidelně (Šťastný et al. 2006, Kubelka & Pykal 2012), a to v závislosti na výskytu vhodných hnízdních příležitostí, zejména na polovypuštěných rybnících. V minulosti v JČ hnízdily pisily prokazatelně v letech 1997, 2007 a 2008 (F. Vitek, Zprávy ČSO 1998, 46: 32; Kubelka & Pykal 2012). V roce 2012 bylo zaznamenáno hnízdění 5–6 párů (3–4 páry v PR Vrbenské rybníky, 1 pár na odkališti MAPE u Mydlovar a 1 pár na Farském rybníce u Novosedel nad Nežárkou), což je dosud nejvyšší zaznamenaný počet (Kubelka 2012, 2014a). V roce 2013 nebylo hnízdění prokázáno, ale na rybníce Koclířov byl zjištěn jeden z historicky nejvyšších počtů v ČR – 19 ad. (A. Marek, www.birds.cz).

Po předchozích „úspěšných“ sezónách se i rok 2014 stal z pohledu výskytu a hnízdění pisil v JČ velice významným, a to především díky nedostatku vody k napouštění rybníků během jarního období. Celkem bylo zaznamenáno 73 pozorování z JČ, z toho 71 pocházelo z Českobudějovicka (Apendix 1). První pisily byly v roce 2014 na Českobudějovicku zjištěny 21. 4. na Starohaklovském rybníce (kvadrát 6952). Od 27. 4. pak byly opakovaně pozorovány 1–4 páry na polonapouštěném rybníce Vyšatov (kvadrát 7052). První hnízdo se čtyřmi vejci zde bylo objeveno 8. 5. a 13. 5., zde pak byl pozorován další pár při stavbě hnízda. V odpoledních hodinách 13. 5. již ptáci seděli na obou hnízdech. V důsledku květnových dešťů docházelo k postupnému zvyšování hladiny rybníku a 19. 5. bylo jedno hnízdo již téměř zaplaveno, a vejce se již pravděpodobně alespoň z části nacházela ve vodě. Toto hnízdo bylo později vyplaveno úplně. Po domluvě s rybníkáři k dalšímu napouštění rybníka nedocházelo a podařilo se tak zachránit alespoň druhé hnízdo, které ptáci dokázali během stoupání hladiny přistavit o několik cm a tím zabránit vyplavení. Dne 26. 5. bylo nalezeno třetí hnízdo, které bylo pravděpodobně náhradním hnízdem stejného páru poblíž dříve vyplaveného hnízda. Všechna hnízda byla na obnaženém dně rybníku u dvou ostrůvků v jeho západní části. Během společné exkurze Jihočeského ornitologického klubu byla 1. 6. pozorována čtyři čerstvě vyklubaná mláďata. Dne 6. 6. pak byla mláďata opět pozorována a navíc bylo nalezeno další nové hnízdo na hnojišti ve vodě blízko severozápadního břehu rybníku. Všechna hnízda byla objevena a sledována z povzdálí ze břehu rybníka. Ve dnech 17. 6. – 18. 6. bylo tedy zjištěno 7–8 ad. ex., 3 hnízda a 4 mláďata. Konečně, 3. 7. se na lokalitě vyskytovaly tři skupinky mláďat (3 malá pull. schovávající se pod křídly F, 3 starší pull. a 4 juv. Dne 15. 7. se podařilo zjistit 9 různě vzrostlých mláďat (opět ve třech věkově rozdílných skupinách) a včetně nich bylo napočítáno na lokalitě celkem 24 ex. pisil čáponohých. To je dosud nejvyšší zaznamenaný počet v ČR (Hudec & Šťastný 2005, www.birds.cz). Na Vyšatově a na rybníce Novohaklovský (kvadrát 7052), kam jedinci přeletovali, se poté v různém počtu pisily zdržovaly až do třetí dekády srpna (Apendix 1). Další dva páry byly pozorovány na rybníce Lesní u Malých Chrástů (kvadrát 6951) 10. 5. a později, 27. 5., zde kromě nich bylo objeveno i jedno hnízdo na kraji litorálního porostu v jihovýchodní části rybníka. To bylo při kontrole 7. 6. již vyplaveno a ptáci na lokalitě nebyli zjištěni. Pisily se také opakovaně vyskytovaly na nedalekém Vlhavském rybníce (kvadrát 6951), hnízdění zde však prokázáno nebylo. Během hnízdního období byl jeden pár opakovaně pozorován také mimo Českobudějovicko, a to na rybnících Nadějské soustavy u Lomnice nad Lužnicí na Jindřichohradecku (kvadrát 6854) v období 27. 4. – 23. 5. (Apendix 1).

Celkem bylo v roce 2014 na území JČ zjištěno min. 5 párů pisil čáponohých, které uskutečnily min. 6 hnízdních pokusů (4 + 1 náhradní hnízdo na rybníce Vyšatov, 1 hnízdo na Lesním rybníce). Během nich byla úspěšně vyvedena mláďata z min. 3 hnízd (vše rybník Vyšatov), dvě hnízda byla vyplavena (jedno na rybníce Vyšatov a druhé na Lesním rybníce) v důsledku zvyšování hladiny rybníků po deštích a osud jednoho hnízda z rybníka Vyšatov není znám. Dále bylo zaznamenáno

jedno pravděpodobné (Lesní rybník) a dvě možná hnízdění (Vlhlavský rybník, Nadějská soustava). Vyvedeno bylo min. 9 mlád'at (vše na rybníce Vyšatov), což je podstatně vyšší hnízdní úspěšnost než v roce 2012 (Kubelka 2012).

Jan Havlíček & Vojtěch Kubelka

Zimování kolihy velké na Českobudějovicku v zimách 2013/2014 a 2014/2015

Koliha velká je převážně tažný druh bahňáka s palearktickým rozšířením. Většina severských populací zimuje podél pobřeží Starého světa, ale některé západoevropské populace tráví zimu na svých hnízdištích, zvláště pak na Britských ostrovech a v Irsku (del Hoyo et al. 1996, Delany et al. 2009). Kolihy velké v ČR hnízdily pravidelně od poloviny 20. století, k jeho konci však došlo k výraznému poklesu početnosti a na začátku 21. století v ČR hnízdilo jen několik párů tohoto druhu (Šťastný et al. 2006). V současné době je posledním relativně pravidelně obsazovaným hnízdištěm letiště Václava Havla v Praze (www.birds.cz). Většina pozorování kolih na našem území tedy spadá do období jarního a zvláště pak podzimního tahu, který vrcholí v říjnu (Hudec & Šťastný 2005). Zimní pozorování kolih na našem území bylo spíše vzácným jevem, ale současně klimatické změny mohou zapříčinit zvýšenou frekvenci takovýchto pozorování. Opakovaně kolihy zimovaly na jižní Moravě, vzácně v Polabí a také u rybníka Dehtáře, kde bylo 19. 12. 1982 pozorováno hejno 18 ex. (Hudec & Šťastný 2005). V současnosti lze však v databázi ČSO (www.birds.cz) nalézt 24 záznamů zimujících kolih jen na území JČ a shodně také 24 záznamů na území jižní Moravy (zahrnuté jsou údaje v období od druhé dekády prosince do první dekády března v letech 2011–2015, vyřazeny jsou duplicitní záznamy ze stejného dne a lokality). Rok 2014 byl v ohledu zimujících kolih v JČ unikátní, neboť 21 z 24 pozorování pochází právě z tohoto roku. Všechna dostupná pozorování (52) z měsíců listopadu, prosince, ledna, února a března v zimách 2013/2014 a 2014/2015 jsou uvedena v souhrnné tabulce (Appendix 2).

Část zimy 2013/2014 se v Českobudějovické rybníční pánvi vyskytoval jeden jedinec kolihy velké. Je zajímavé, že v prosinci 2013 nebyla na území JČ pozorována žádná koliha velká a první záznam pochází až z 12. 1. 2014 na rybníce Bezdrev (kvadrát 6952). Ve dnech 16. 1. – 18. 1. byla koliha velká zaznamenána stále na rybníce Bezdrev a 25. 1. byla poprvé zjištěna také z Vlhlavského rybníka (kvadrát 6951). Zde ji pozoroval P. Albert po osmé hodině ránní, ale po následné sněhové přeháňce zde již kolihu nenalezl. Koliha však byla ve stejný den znovu objevena Z. Ondráškem a V. Kubelkou v 11:10 na rybníce Bezdrev. Její pohyb mohl být ovlivněn změnou počasí v třetí dekádě ledna, kdy se výrazně ochladilo a denní teploty se držely pod 0 °C a noční teplota 25. 1. klesla až na –7 °C. Následovalo 12 chladných dní na přelomu ledna a února (25. 1. – 5. 2.), kdy se průměrná denní teplota pohybovala kolem 0 °C a průměrná noční kolem –4 °C (InMeteo 2015). Dne 2. 2. nebyla koliha na rybníce Bezdrev zjištěna (F. Marec in litt.), z okolních rybníků rovněž neexistují žádná pozorování. Zůstává tedy otázkou, kde zimující koliha strávila čtrnáct chladných dní. Další pozorování je až z 8. 2., opět z rybníka Bezdrev a další únorová pozorování vždy jednoho jedince kolihy velké byly zaznamenány na těchto lokalitách: 15. 2. – 16. 2. (Vlhlavský rybník), 18. 2. (rybník Bezdrev), 22. 2. (Vlhlavský rybník a přeletující jedinec u Čejkovic), 23. 2. – 24. 2. (Vlhlavský rybník). Březnové záznamy začínají až v druhé dekádě měsíce a je dost možné, že se jedná o brzký jarní přilet jiných jedinců (Appendix 2).

V zimě 2014/2015 také došlo k částečnému zimování kolih velkých na území JČ, ale průběh byl od předchozí zimy odlišný. Kolihy společně s čejkami chocholatými (*Vanellus vanellus*) zůstaly na spuštěném rybníce Volešek (kvadrát 6951) do prosince. Mezi 12. 12. – 15. 12. bylo hejno 4–5 kolih pozorováno každý den. Dne 20. 12. byly čtyři kolihy nalezeny dvěma nezávislými pozorovateli a 24. 12. pozoroval P. Albert již jen tři jedince. Po ochlazení dne 26. 12. našel M. Frencl na rybníce Volešek již jen jednoho jedince kolihy velké, ale také další čtyři druhy bahňáků: kulík zlatý (*Pluvialis apricaria*) 11 ex., čejka chocholatá min. 100 ex., jespák obecný (*Calidris alpina*) 9 ex. a jespák bojovný (*Philomachus pugnax*) 2 ex. Mezi 27. 12. – 30. 12. nastaly silné mrazy

s nočními teplotami padajícími až k $-13\text{ }^{\circ}\text{C}$ a denními teplotami vystupujícími jen k $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ (InMeteo 2015), po kterých bahňáci z rybníka Volešek zmizeli, jen 27. 12. zde byla pozorována osamocená kolihá velká. Nečekaným bylo pozorování 30. 12. východně od obce Horní Slověnice na Českobudějovicku (kvadrát 6954) – J. Ševčík a J. Bohdal zde pozorovali kolihu velkou, která sbírala potravu na částečně zasněženém ozimu. Poslední zimní pozorování kolihy velké v JČ bylo zaznamenáno J. Cepákem 1. 1. 2015 na nezamrzlé pískovně u obce Halámky na Jindřichohradecku (kvadrát 7155), tedy vzdušnou čarou 31 km jihovýchodně od předchozího pozorování, s největší pravděpodobností se jednalo o stejného jedince (Appendix 2).

Společným faktorem, který pravděpodobně umožnil zimní výskyty kolihy velké v JČ, byla přítomnost nezamrzlých rybníků na nízké hladině, kde mohly kolihy najít dostatečné množství potravy. Na začátku roku 2014 se jednalo o rybníky Bezdrev a Vlhavský, ke konci roku 2014 vypuštěný rybník Volešek. Po zamrznutí rybníků pak kolihy přelétaly na jiná místa v rámci JČ, nebo se ze sledovaného území ztratily úplně.

Jakub Vlček & Vojtěch Kubelka

Desátý záznam kulíka hnědého v jižních Čechách v roce 2014

Kulík hnědý (*Charadrius morinellus*) je druhem hnízdícím v pásu severské tundry Eurasie, výjimečně obsazuje i horskou tundru ve vrcholových partiích středoveropských pohoří. Jeho zimoviště se rozkládají zejména v severní Africe a na Blízkém Východě, střední Evropou kulíci hnědí protahují zpravidla bez zastávek (Cramp & Simmons 1983, Delany et al. 2009). U nás vzácně zahnízdí na vrcholcích Krkonoš (Šťastný et al. 2006). Tomu odpovídají i řídké záznamy o průtahu kulíka hnědého na našem území (Hudec & Šťastný 2005), v jižních Čechách byl doposud zjištěn pouze 9× (Kubelka in Kloubec et al. in prep.). Vedle sedmi historických zástřelů se jedná o dvě pozorování, naposledy se 22. 9. – 23. 9. 2011 zdržoval 1 ex. společně s čejkami chocholatými (*Vanellus vanellus*) a špačky obecnými (*Sturnus vulgaris*) na poli u Nadvesného rybníka poblíž Sudoměře (J. Švihovec, www.birds.cz, L. Lešák in litt.).

Dne 4. 9. 2014 v 19:30 nalezl V. Kubelka 3 ex. kulíka hnědého (1 ad. + 1 juv. + 1 juv. přepeřující do šatu první zimy) na poli severně od rybníka Volešek na Českobudějovicku (kvadrát 6951, FP JOK 2014/2, www.birds.cz). Pozorování předcházelo studium biotopových nároků protahujících kulíků hnědých, lokalizace dosavadních jihočeských nálezů, odhadování vhodných lokalit ze znalosti terénu a ortofotomapy, ale zejména několikanásobné hledání tohoto druhu a pečlivé prohlížení každého vhodného pole. Jedná se tedy o záznam získaný cíleným vyhledáváním tohoto druhu. Ptáci pravděpodobně na lokalitu přilétli až pozdě večer, za šera sbírali potravu v čerstvě oseté řepce. Pole již bylo zkontrolováno jako negativní, až později se zřejmě přilétající kulíci hnědí prozradili hlasem, dále se již neozývali. Ptáci se živili na protáhlém mírném návrší pole, odkud měli dobrý rozhled. Kulíci byli bez rušení zdokumentováni z asfaltové silnice a pozorování až do setmění.

Další den ráno 5. 9., byli stejní ptáci na téže lokalitě objeveni v 7:20 (V. Kubelka a další, FP JOK 2014/2, www.birds.cz), do té doby byli zřejmě skryti za terénní vlnou. Ptáci pomalu popocházeli polem, chvílemi se živili (obr. 8 v barevné příloze č. 8) nebo příkrčení odpočívali – v těchto okamžicích je bylo těžké dohledat, přestože bylo přesně známo místo, kde odpočívají. Bez jakéhokoliv vyrušení, po krátkém zavolání dospělého jedince, všichni ptáci naráz v 8:10 vzlétli směrem na Vlhavy, nabrali výšku a s největší pravděpodobností pokračovali v tahu na jih.

Pozorování bylo schváleno FK pod číslem 73/2014 (J. Šírek in litt.) a dobře zapadá do vrcholu podzimního průtahu kulíků hnědých v ČR (Hudec & Šťastný 2005). V roce 2014 byli kulíci hnědí pozorováni na dalších 7 místech v různých částech ČR (www.birds.cz). Přestože se v ČR jedná o nebývalé množství záznamů, v sousedním Rakousku (Club 300 Austria 2015), Německu (Club 300 Germany 2015) a Polsku (BirdWatching.PL 2015) druhá polovina roku 2014 z hlediska průtahu kulíků hnědých nikterak významně nevybočovala z průměru posledních let. Více zjištění kulíků

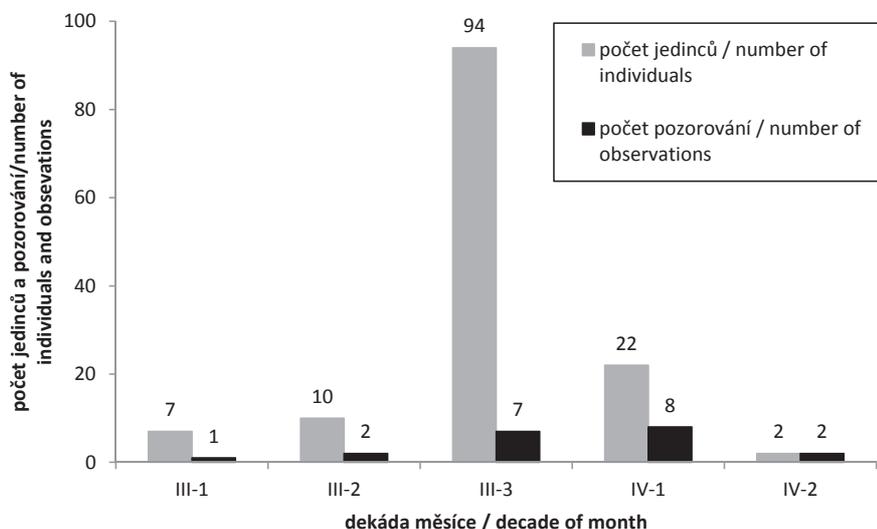
hnědých u nás je tedy možné přičíst spíše faktu, že se více pozorovatelů začalo soustředit ve správnou dobu a na správných místech na tento řídké a nenápadně protahující druh.

Vojtěch Kubelka

Intenzivní jarní průtah sluček malých v roce 2014

Slučka malá (*Lymnocyptes minimus*) hnízdí v mokřadních biotopech boreální Eurasie, evropská populace zimuje zejména v západní Evropě, v širší oblasti Středozemního moře a v africkém Sahelu. Na jaře a na podzim protahuje střední Evropou (Hudec & Šťastný 2005, Delany et al. 2009). Výskyt slučky malé v JČ do roku 2012 podrobně shrnuje Kubelka (in Kloubec et al. in prep.). Z JČ pochází zpravidla do 10 záznamů sluček malých ročně (FP JOK), ale rok 2014 byl výjimečný. Cílem tohoto příspěvku je podrobněji popsat silný jarní průtah a extrémně vysoké počty slučky malé na jaře v roce 2014.

V březnu a začátkem dubna 2014 bylo v JČ v 20 záznamech z 10 lokalit zjištěno 135 ex. slučky malé (Appendix 3). První slučky byly pozorovány 9. 3., z poslední dekády března poté pochází 46% všech jarních pozorování a dokonce 73% všech pozorovaných jedinců. Naposledy byly slučky zaznamenány 7. 4. (obr. 1, Appendix 3). Jarní průtah v roce 2014 byl o něco dřívější než bývá zvykem (Hudec & Šťastný 2005, Kubelka in Kloubec et al. in prep.), pravděpodobně díky teplejšímu březnu, kdy bylo v JČ o 2,7 °C tepleji než bývá normálně (ČHMÚ 2014). Na 10 lokalitách převažovalo prostředí podmáčených luk (5×), následovaly výtopy rybníků a mokřad (3×), mokřina v pastvině (1×) a mokřina v poli (1×), což odpovídá známým biotopovým preferencím druhu (Hudec & Šťastný 2005).

Obr. 1 – Průtah slučky malé (*Lymnocyptes minimus*) v jižních Čechách na jaře 2014. Zpracováno na základě dat faunistické databáze ČSO (www.birds.cz) a záznamů faunistických pozorování Jihočeského ornitologického klubu (FP JOK 2014). Nad sloupcem je vždy uveden souhrnný počet jedinců a pozorování pro danou dekádu (celkové n = 20 pozorování, 135 ex.).

Fig. 1 – Migration of the Jack Snipe (*Lymnocyptes minimus*) in South Bohemia in spring 2014. Data came from ČSO avifauna database (www.birds.cz) and records of members of South Bohemian Ornithological Club (FP JOK 2014). Summarizing count of individuals and observations in particular decade is given above each column (total n = 20 observations, 135 individuals).

Nejvíce pozorování pochází z mokřadních luk na Písecku, odkud z 25. 3. 2014 existují i tři extrémní pozorování 9 ex., 36 ex. a 46 ex. (Mar. Šálek, J. Šebestian, www.birds.cz). Ta zasluhují velkou pozornost, protože to jsou nejvyšší zjištěné počty nejen v JČ – doposud nejvíce 8 ex. napočítal 1. 12. 2002 na Kačležském rybníce na Jindřichohradecku O. Kankrlík (in litt.). Poslední dva záznamy dokonce výrazně převyšují nejvyšší počty zjištěné v celé ČR, kde na několika místech bylo doposud shodně zaznamenáno nejvíce 15 ex. (Hudec & Šťastný 2005, www.birds.cz).

Velmi zajímavé jsou okolnosti pozorování 36 ex. a 46 ex. slucek na lokalitách od sebe asi 5 km vzdálených. Jiří Šebestian prošel lokality sám a na obou „vyšlápl“ (vyplašil na krátkou vzdálenost) pouze čtyři slučky. Poté nechal své psy v loukách „revírovat“ a znovu počítal vyplašené slučky. Slučky přeletovaly vždy na sousední podmáčenou louku, takže je bylo možné dobře spočítat a mezi lokalitami během sčítání zřejmě k přeletům nedocházelo. V jeden den bylo místo osmi slucek za pomoci psů zjištěno 82 slucek malých (J. Šebestian in litt.).

Přestože i z okolních regionů ČR pochází z roku 2014 a i z předchozích let velké množství pozorování slucek (www.birds.cz), budou častější záznamy způsobeny spíše zvýšenou aktivitou pozorovatelů, než intenzivnějším průtahem. Intenzitu průtahu tohoto druhu by bylo možné mezi lety lépe porovnávat při standardizaci terénního úsilí, např. použití stále stejné metodiky monitoringu (procházení) mokřadních stanovišť stejným pozorovatelem nebo odchytu do nárazových sítí. Podobně bylo v různých částech ČR několikrát zjištěno větší množství slucek při odchytu do nárazových sítí. Vysokého počtu ptáků, dvakrát 15 ex., dosáhl například při kroužkování R. Lučan (www.birds.cz). To vše zdůrazňuje fakt, že slučka malá našim územím protahuje v nezanedbatelných počtech, avšak velmi skrytě, a přestože pozorovatel navštíví vhodné biotopy, zpravidla zjistí jen malou část slucek na lokalitě se aktuálně vyskytujících.

Vojtěch Kubelka

Třetí doklad výskytu výřečka malého v jižních Čechách

Výřeček malý (*Otus scops*) je drobná sova, jejíž nominální poddruh obývá západní Palearktidu a je dálkovým migrantem zimujícím v subsaharské Africe (Cramp 1989). Evropská populace výřečka malého nevykazovala v letech 1990–2000 žádný zřetelný trend změny početnosti a její velikost byla odhadnuta na více než 210 000 hnízdních párů (BirdLife International 2004). V České republice se naprostá většina záznamů výřečka malého soustřeďuje na jižní a střední Moravu a z tohoto regionu také pochází zatím jedině prokázané hnízdění (Hudec & Šťastný 2005). Nejbližší pravidelná hnízdiště druhu se nacházejí v Panonské nížině (cf. Cramp 1989); v uplynulých 15 letech výřeček jednotlivě zahnízdil např. v údolí řeky Enns v Horních Rakousech (Haslinger & Plass 2003) nebo u Ammerského jezera v Horním Bavorsku (Wink 2008). V Čechách byl výřeček malý v posledních třech desetiletích zaznamenán pouze dvakrát. Nejprve byl 2. 6. 2001 nalezen uhynulý jedinec na silnici v okrese Příbram (Šťastný et al. 2006, Vašák 2006) a posléze se na jaře roku 2012 jeden volající samec po šest dní zdržoval v okrese Plzeň-sever (Schröpfer et al. 2013).

V roce 2014 se podařilo zpětně doložit starší výskyt výřečka malého v JČ. V květnu 2001 byl nalezen jedinec sražený autem na silnici v katastrálním území Vrábče v okrese České Budějovice (kvadrát 7052, čtverec cc, 525 m n. m.). Uhynulý pták byl preparován (obr. 5 v barevné příloze č. 6) a vystaven v domácnosti nálezce (L. Kratochvíl). Nález zcela unikl pozornosti odborné veřejnosti a až v roce 2014 se o něm náhodou dozvěděl autor příspěvku. Vzhledem k tomu, že výřeček nejeví známky chovu v zajetí (tj. nemá obroušená rýdovací pera či křídla – viz např. Jakubec et al. 2000) a nebyl označen chovatelským kroužkem, domnívám se, že je oprávněně považovat ho za jedince z volné přírody. Uvedený nález představuje teprve třetí nepochybně doložený výskyt výřečka malého na území JČ. Předchozí dva záznamy navíc pocházejí již z konce 19. století a tudíž je doklad z roku 2001 o to významnější.

V JČ byl výřeček poprvé prokazatelně zjištěn v roce 1887 v Písku-Dobešicích, kde se po delší čas zdržovala samice, která byla později střelena a následně preparována (Vařečka 1891, 1892).

Preparát byl původně uložen na Gymnáziu Písek (Vařečka 1891, 1892), odkud se v roce 1926 dostal do Hořicovy sbírky ptáků (Jirsík 1949, J. Mlíkovský in litt.) a s ní následně do Národního muzea v Praze (cf. Hudec 2006), kde je uložen dodnes (inventární číslo NMP P6V-000923, J. Mlíkovský in litt.). Druhým jihočeským záznamem je výskyt druhu na lokalitě „Burgholz“, tj. Purkarec (k. ú. Hluboká nad Vltavou, okres České Budějovice), v roce 1898, který je dokladovaný preparátem z tzv. Mrázkovy sbírky, uloženým v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích (inventární číslo ZV612, pro fotografickou dokumentaci preparátu viz Bürger 2003). Úhynů výřečků malých po kolizi s dopravními prostředky již bylo v Česku zaznamenáno několik (viz Pavelčík 2000, Vašák 2006, Baruš et al. 2012), nicméně na základě údajů z jižní Evropy se nezdá, že by mortalita druhu na silnicích byla nějak častá a že by mohla negativně ovlivňovat jeho početnost (srovnej Frías 1999).

Václav Mikeš

Jarní záznam skalníka zpěvného v jižních Čechách

Skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*) je ve střední Evropě silně ubývajícím horským druhem, v ČR pravidelně hnízdil v 19. století a nepravidelně ve 20. století, v letech 1958–1960 byly skalníci v hnízdní době pozorováni dokonce na Vyšenských kopcích u Českého Krumlova (Šťastný & Hudec 2011). Poslední doložené záznamy z ČR pocházejí z let 1992 a 1994 ze středních Čech a z jižní Moravy (Šťastný & Hudec 2011). Posledním záznamem z JČ je pozorování J. Pykala a J. Jandy ze 17. 5. 1981, kdy zastihli 1 M na Jezerní slati na Šumavě (FP JOK 1981/2). Samec ve svatebním šatu byl pozorován okolo 9. hodiny ránní po dobu 1–2 minut na kameni při jižním konci Jezerní slati. Při pokusu o přiblížení pták odlétl mimo dohled (J. Pykal in litt.).

Dne 15. 5. 2014 během sčítání hodinovou metodou v rámci mapování hnízdního rozšíření ptáků v ČR zjistil V. Kubelka 1 ex. (zřejmě samici) skalníka zpěvného na polním hnojišti u obce Mahouš na Prachaticku (kvadrát 6951, FP JOK 2014/2, www.birds.cz). Pták se pohyboval na hnojišti v poli s ozimem společně s konipasy bílými (*Motacilla alba*) a bělořitem šedým (*Oenanthe oenanthe*) (obr. 6–7 v barevné příloze č. 7). Skalník byl neklidný a přeletěl do blízkého ovocného sadu, poté opět zpět k hnojišti, později zjištěn nebyl. Pozorování bylo schváleno FK pod číslem 36/2014 (www.fkcso.cz).

Jedná se po 20 letech o další doložený výskyt tohoto vzácného druhu v celé ČR. Od roku 1994 byla tři pozorování zamítnuta FK ČSO (www.fkcso.cz), údajné recentní pozorování z Krušných hor bylo zamítnuto jako omyl (V. Teplý in litt.), avšak pozorování pravděpodobně protahujícího 1 M v SŠ v Krkonoších z polské strany nedaleko českých hranic ze dne 19. 5. 2012 (Dobrowolska-Martini 2012) naznačuje, že tento pták zřejmě přes území ČR alespoň přeletěl.

Vojtěch Kubelka

Poděkování

Děkujeme členům Jihočeského ornitologického klubu i dalším ornitologům za poskytnutá pozorování a doplňující informace, dále rybářům za spolupráci při ochraně vzácných hnízdicích druhů ptáků. Jiřímu Šírkovi vděčíme za informace o aktuálních rozhodnutích Faunistické komise ČSO. Janu Horovi patří velký dík za pomoc s vyhledáním některých údajů. Dále děkujeme Ladislavu a Michalovi Kratochvílovým a Miloslavu Kučerovi za ochotnou spolupráci při zpětném dokladování nálezu výřečka malého. Jiřímu Mlíkovskému děkujeme za zaslání bližších údajů k preparátu výřečka malého z Dobešic, na jehož přemístění z Gymnázia Písek upozornil Jan Hora. Konečná podoba článku byla vylepšena na základě připomínek dvou anonymních recenzentů a Petra Lepšího.

Literatura

- BOU [British Ornithologists' Union] (2013): The British List: a checklist of birds of Britain. 8th ed. – Ibis 155: 635–676.
- Baruš V., Mašová Š., Koubková B. & Sitko J. (2012): The remarkable nematode of the genus *Subulura* Molin, 1860 parasitizing in *Otus scops* (Strigiformes) in the Czech Republic. – In: Hodová I. & Příkrylová I. (eds), X. České a slovenské parazitologické dny, Program a sborník abstraktů, p. 56, Masarykova univerzita, Brno.
- BirdLife International (2004): Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. – BirdLife International, Cambridge, 374 p.
- BirdWatching.PL (2015): Obserwacje. – URL: <http://www.birdwatching.pl/obserwacje> (přístup: 20. 3. 2015).
- Bürger P. (2003): Historie sbírek do vzniku profesionálního pracoviště. – In: Petráš J. (ed.), Jihočeské muzeum – historie a sbírky, pp. 58–61, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice.
- Club 300 Austria (2015): Recent observations. – URL: <http://www.club300.at/watchings> (přístup: 20. 3. 2015).
- Club 300 Germany (2015): Rarities. – URL: <http://www.club300.de/alerts/> (přístup: 20. 3. 2015).
- Cramp S. & Simmons K. E. L. (eds) (1983): Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa: The Birds of the Western Palearctic, Volume III: Waders to Gulls. – Oxford University Press, Oxford, 913 p.
- Cramp S. (ed.) (1989): Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa. Volume IV. Terns to Woodpeckers. – Oxford University Press, New York, 960 p.
- ČHMÚ [Český hydrometeorologický ústav] (2014): Historická data. Počasí. Územní teploty. – URL: <http://portal.chmi.cz/> (přístup: 26. 7. 2014).
- ČSO [Česká společnost ornitologická] (2015): Databáze pozorování ptáků. – URL: <http://birds.cz/avif/> (přístup: 20. 3. 2015).
- Delany S., Scott D., Dodman T. & Stroud D. (eds) (2009): An Atlas of Wader Populations in Africa and Western Eurasia. – Wetlands International, Wageningen, 524 p.
- Dobrowolska-Martini K. (2012): Pierwsze współczesne stwierdzenie nagórника *Monticola saxatilis* w polskiej części Karkonoszy. – Ptaki śląska 19: 135–137.
- FK ČSO [Faunistická komise ČSO] (2015): Přehled akceptovaných pozorování. – URL: <http://fkco.cz/> (přístup: 20. 3. 2015).
- Frías O. (1999): Estacionalidad de los atropellos de aves en el centro de España: número y edad de los individuos y riqueza y diversidad de especies. – Ardeola 46(1): 23–30.
- Haslinger G. & Plass J. (2003): Zwergohreule *Otus scops scops* (Linnaeus 1758). – In: Brader M. & Aubrecht G. (eds), Atlas der Brutvögel Oberösterreichs, pp. 242–243, Biologiezentrum, Oberösterreichisches Landesmuseum, Linz.
- del Hoyo J., Elliott A. & Sargatal J. (eds) (1996): Handbook of the Birds of the World. Vol. 3. Hoatzin to Auks. – Lynx Edicions, Barcelona, 824 p.
- Hudec K. (2006): Medailony českých ornitologů – Alfred Hořice (1865–1945). – Sylvia 42: 136–137.
- Hudec K. & Šťastný K. (eds) (2005): Fauna ČR. Ptáci – Aves 2/I a II. – Academia, Praha, 1203 p.
- InMeteo (2015): Archiv počasí, klima České republiky. – URL: <http://www.in-pocasi.cz/archiv/> (přístup: 20. 3. 2015).
- Jakubec M., Hudeček J. & Hanák F. (2000): Skalník modrý (*Monticola solitarius*) na území České republiky. – Zprávy MOS 58: 189–194.
- JOK [Jihočeský ornitologický klub] (2015): Faunistická pozorování členů Jihočeského ornitologického klubu (FP JOK). – URL: <http://www.muzeumcb.cz/spolky-a-kluby/jihocesky-ornitologicky-klub/faunisticka-pozorovani-jihoceskeho-ornitologickeho-klubu/> (přístup: 20. 3. 2015).
- Jirsík J. (1949): Naše sovy, datlí, rorýsi, lelkové, vlhy, dudkové, mandelíci, ledňáčci, kukačky, kráčiví a plameňáci. – Mladá fronta, Praha, 274 p. + 20 barevných tabulí.
- Kubelka V. (2012): Poznámky k výskytu vybraných vzácných druhů vodních ptáků v PR Vrbenské rybníky v letech 2002–2012. – Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 52(Suppl.): 106–117.
- Kubelka V. & Pykal J. (2012): Hnízdění vzácných bahňáků na Českobudějovicku v první dekádě 21. století s významným rokem 2007. – Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 52(Suppl.): 7–21.
- Kubelka V. (ed.) (2014a): Zajímavá a vzácná ornitologická pozorování v jižních Čechách v letech 2012–2013. – Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 54: 191–207.

- Kubelka V. (2014b): Hnízdění kalouse pustovky na Zbudovských blatech v roce 2012. – In: Kubelka V. (ed.), Zajímavá a vzácná ornitologická pozorování v jižních Čechách v letech 2012–2013, p. 200, Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 54.
- Orel P. (2013): Orel skalní, staronový hnízdní druh v České republice. – Ochrana přírody 68: 6–9.
- Pavelčík P. (2000): První doložené hnízdění výřečka malého (*Otus scops*) v České republice, historie a současný výskyt na Moravě. – Buteo 11: 149–156.
- Schröpfer L., Růžek P. & Hais O. (2013): Výřeček malý (*Otus scops*) na jaře 2012 na Plzeňsku. – Sluka 9: 76–78.
- Ševčík J. & Šimek L. (2003): Jarní výskyt labutě malé eurasijské (*Cygnus columbianus bewickii*) na Třeboňsku. – Zprávy ČSO 57: 38–39.
- Šťastný K., Bejček V. & Hudec K. (2006): Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001–2003. – Aventinum, Praha, 463 p.
- Šťastný K. & Hudec K. (eds) (2011): Fauna ČR. Ptáci – Aves 3/I a II. – Academia, Praha, 1189 p.
- Vařečka D. V. (1891): Seltene Vorkommnisse in der Gegend von Pisek in Böhmen. 1887–1891. – Ornithologisches Jahrbuch 2: 163–167.
- Vařečka D. V. (1892): Ueber das Vorkommen der Zwergohreule (*Scops zorca* Sav.) in Böhmen [sic], Mähren und Oesterr.-Schlesien. – Mittheilungen des ornithologischen Vereines in Wien, Die Schwalbe 16(19): 219–222.
- Vašák P. (ed.) (2006): Ptáci Podblanicka. – ZO ČSOP Vlašim, Podblanické ekocentrum a Muzeum Podblanicka, 261 p.
- Wink U. (2008): Brut der Zwergohreule *Otus scops* im Ammersee-Gebiet. – Ornithologischer Anzeiger 47(2–3): 208–211.

Adresy autorů dílčích komentářů:

Jan Havlíček, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Branišovská 31, CZ – 370 05, České Budějovice, e-mail: janhavlicek.cz@gmail.com
 Václav Mikeš, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: mikes@muzeumcb.cz
 Jakub Vlček, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Branišovská 31, CZ – 370 05, České Budějovice, e-mail: k.vlcak@gmail.com

Došlo: 21. 3. 2015

Přijato: 22. 5. 2015

Appendix 1 – Přehled pozorování pisily čáponohé (*Himantopus himantopus*) v jižních Čechách v hnízdní sezóně 2014.

Appendix 1 – Observations of the Black-necked Stilt (*Himantopus himantopus*) in South Bohemia during breeding season 2014.

Datum Date	Počet Number	Poznámky Notes	Pozorovatel Observer	Zdroj Source
rybník Vyšatov (CB); celou sezónu upuštěn				
25.04.2014	1M + 1 F	asi pár	V. Kubelka	
27.04.2014	2 p. SŠ	16:15–16:30, sběr potravy	F. Marec	www.birds.cz
27.04.2014	8 ex.	asi 4 p.	V. Kubelka	
29.04.2014	1 p.	sběr potravy	P. Albert	www.birds.cz
01.05.2014	2 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
01.05.2014	2 p.	sběr potravy	P. Albert, A. Marek	www.birds.cz
03.05.2014	1 p.	8:00–9:30, sběr potravy	Z. Ondrášek	www.birds.cz
04.05.2014	2 ex.	-	J. Šimek	www.birds.cz
04.05.2014	1 p.	9:15–9:45	F. Marec, J. Urban	www.birds.cz

Datum	Počet	Poznámky	Pozorovatel	Zdroj
Date	Number	Notes	Observer	Source
05.05.2014	1 p.	-	P. Albert, J. Závora	www.birds.cz
07.05.2014	2 ex.	-	J. Havlíček, Z. Beránková	
08.05.2014	1 p. + 1 H	v hnízdě 4 vejce	V. Kubelka	
10.05.2014	3 ad.	-	M. Šálek, M. Kipson	www.birds.cz
10.05.2014	1 p.	7:30–8:00	J. Šimek	www.birds.cz
11.05.2014	2 p. + 1 H	1 p. u hnízda, 1 p. sběr potravy	V. Kubelka	
13.05.2014	3 ad. + 2 H	1 ex. pravděpodobně sedí na H, 1 ex. vyhrabává hnízdní důlek	J. Bureš, V. Luka	www.birds.cz
13.05.2014	2 p. + 2 H	odpolední hodiny, sedí na 2 H	J. Havlíček a další	www.birds.cz
14.05.2014	3 ex.	1 ex. sedí na H	J. Pykal	FP JOK
15.05.2014	2 p. + 2 H	-	V. Kubelka	
16.05.2014	3 ex. + H	pravděpodobně 2 H	J. Studecký	www.birds.cz
16.05.2014	2 p. + 2 H	1 H téměř zaplaveno	J. Havlíček	
18.05.2014	3 ex. + 2 H	11:50–12:15, voda stoupá	J. Studecký a další	www.birds.cz
19.05.2014	2 p.	-	M. Pakandl	www.birds.cz
19.05.2014	2 p. + 2 H	1 H téměř zaplaveno	J. Havlíček, Z. Beránková	
20.05.2014	1 p. + 1 H	16:00–18:00, 1 obsazené H	M. Řehoř	www.birds.cz
22.05.2014	6 ex.	-	F. Pochmon	www.birds.cz
26.05.2014	6 ad. + 2 H	1 H stejné, jedno H nové zřejmě po vyplavení předchozího	V. Kubelka	
28.05.2014	6 ad.	2 p. + 2 H + 1 teritorium na hnoji	V. Kubelka	
31.05.2014	3 ex.	7:00–13:00, sběr potravy	Z. Ondrášek	www.birds.cz
01.06.2014	4 pull.	čerstvě vyklubaná	J. Závora, exkurze JOK	in lit.
03.06.2014	3 ex.	17:30–19:00	M. Řehoř	www.birds.cz
06.06.2014	7 ad. + 2 H + min. 2 pull.	nové H na hnoji	V. Kubelka	
07.06.2014	1 p. + 3 juv. + 1 ex.	7:00–10:00	Z. Ondrášek	www.birds.cz
08.06.2014	2 ex.	-	P. Palčej	www.birds.cz
09.06.2014	4 ex.	8:00–8:30, sběr potravy, přelety	O. Nedvěd	www.birds.cz
13.06.2014	6 ad. + min. 3 pull.	-	V. Kubelka	
15.06.2014	min. 1 ad.	-	J. Kopecký	in lit.
17.– 18.6.2014	7–8 ad. + 3 H + 4 pull./juv.	-	V. Kubelka	
26.06.2014	2 p. + 4 pull.	-	J. Pykal	FP JOK

Datum Date	Počet Number	Poznámky Notes	Pozorovatel Observer	Zdroj Source
03.07.2014	6 ad. + 10 pull./juv.	ad. + 3 věkové kategorie pull./juv.: 4 juv. + 3 pull. + 3 pull. (mladší)	J. Vlček	www.birds.cz
04.07.2014	5 ad. + 4 juv.	min. 9 ex.	M. Pakandl	www.birds.cz
13.– 15.7.2014	4. juv.	-	J. Kopecký	in lit.
15.07.2014	15 ad. + 9 juv.	8:15–9:15, juv. ve 3 věkových kategoriích	J. Pykal, J. Kloub- cová	www.birds.cz
18.07.2014	min. 20	-	M. Došlý	www.birds.cz
20.07.2014	7 ad. + min. 2 pull./juv.	3 ad. + 2 p. + min. 2 pull./juv. + asi menší pull.	V. Kubelka	
21.07.2014	min. 1 ex.	-	I. Průša	www.birds.cz
24.07.2014	cca 20 ex.	17:00–18:00	J. Haber	www.birds.cz
26.07.2014	min. 3 ex.	11:00–11:45	L. Schröpfer a další	www.birds.cz
02.08.2014	2 ad. + 2 juv.	sběr potravy	F. Marec, A. Yoshido	www.birds.cz
17.08.2014	1 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
21.08.2014	2 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
Lesní rybník u Malých Chrášťan (CB); během hnízdní sezóny napouštěn				
10.05.2014	4 ad.	-	M. Šálek, M. Kipson	www.birds.cz
27.05.2014	2 p. + 1 H	dne 7. 6. 2014 bylo H vyplaveno a lokalita bez pisil	V. Kubelka	
Vihlavský rybník (CB); během hnízdní sezóny upuštěn				
08.05.2014	1 p.	sběr potravy	V. Kubelka	
21.05.2014	5 ex.	-	F. Pochmon	www.birds.cz
24.05.2014	2 p.	13:00–14:00, sběr potravy	F. Marec, A. Hof	www.birds.cz
26.05.2014	min. 6 ex.	sběr potravy	V. Kubelka	
22.06.2014	1 p.	7:00–9:30	Z. Ondrášek	www.birds.cz
02.08.2014	1 ad.	sběr potravy	F. Marec, A. Yoshido	www.birds.cz
Novohaklovský rybník (CB); během hnízdní sezóny upuštěn				
27.05.2014	2 p.	sběr potravy	V. Kubelka	
06.06.2014	min. 1 ad.	-	V. Kubelka	
06.07.2014	2 ad. + 4 juv.	8:30–9:15, zřejmě pár s odrostlý- mi mláďaty	F. Marec	www.birds.cz
06.08.2014	9 ex.	-	J. Vlček	www.birds.cz
08.08.2014	9 ex.	-	F. Pochmon a další	www.birds.cz
09.08.2014	cca 12 ex.	6:00–9:00	J. Haber	www.birds.cz
10.08.2014	9 ex.	odpolední hodiny	J. Havlíček	
Nadějská soustava, Klec (JH); přesná lokalita viz poznámka				
27.04.2014	2 ex.	rybník Víra	M. Dušek	FP JOK 2014/2

Datum	Počet	Poznámky	Pozorovatel	Zdroj
Date	Number	Notes	Observer	Source
28.04.2014	2 ex.	rybník Víra, částečně upuštěný	J. Ševčík, R. Voneš	www.birds.cz
23.05.2014	1 p.	rybník Naděje, zdržují se v okolí min. 3 týdny	J. Ševčík	www.birds.cz
Pozorování na jiných lokalitách (viz poznámka)				
21.04.2014	1 ad SŠ	Starohaklovský rybník (CB), 16:15–16:30	P. Kovář	www.birds.cz
27.04.2014	1 ex.	rybník Starý Hospodář, Chlum u Třeboně (JH)	J. Cepák	www.birds.cz
10.05.2014	2 ex.	Koberný rybník, Planá nad Lužnicí (TA)	J. Jahelka	FP JOK 2014/2
22.06.2014	3 ex.	Pištínský rybník, Pištín (CB), 5:30–6:00, přilet	J. Šimek	www.birds.cz

Appendix 2 – Přehled pozorování kolihy velké (*Numenius arquata*) v jižních Čechách v zimách 2013/2014 a 2014/2015.

Appendix 2 – Observations of the Eurasian Curlew (*Numenius arquata*) in South Bohemia during winters 2013/2014 and 2014/2015.

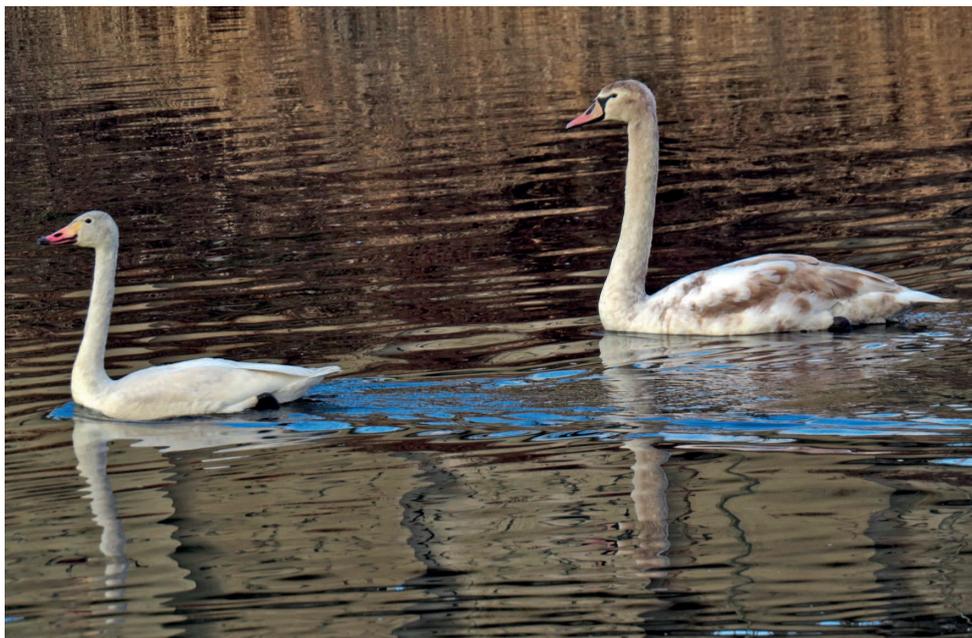
Datum	Lokalita (okres)	Počet	Poznámky	Pozorovatel	Zdroj
Date	Locality (district)	Number	Notes	Observer	Source
08.11.2013	rybník Bezdrev (CB)	3 ex.	-	J. Vlček	www.birds.cz
08.11.2013	rybník Bezdrev (CB)	3 ex.	-	M. Frencl	www.birds.cz
09.11.2013	rybník Bezdrev (CB)	3 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
14.11.2013	rybník Bezdrev (CB)	3 ex.	-	J. Pykal	www.birds.cz
15.11.2013	rybník Bezdrev (CB)	3 ex.	16:15	L. Schrö- pfer	www.birds.cz
25.11.2013	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	8:45–9:45	V. Kubelka	www.birds.cz
12.01.2014	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	15:30–16:00	F. Marec	www.birds.cz
16.01.2014	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	-	J. Pykal	www.birds.cz
17.01.2014	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	-	M. Frencl	www.birds.cz
18.01.2014	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	-	J. Vondrka	FP JOK 2015/1
25.01.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	8:15, po sněhové přehánce nena- lezena	P. Albert	www.birds.cz
25.01.2014	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	11:15–14:00	Z. Ondrá- šek	www.birds.cz
08.02.2014	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	11:45–14:30	P. Albert	www.birds.cz
15.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	13:45–14:15	M. Nachá- zelová	www.birds.cz
15.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	9:50–10:20	J. Filípek	www.birds.cz
15.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	11:40–12:00	J. Vlček	www.birds.cz

Datum	Lokalita (okres)	Počet	Poznámky	Pozorovatel	Zdroj
Date	Locality (district)	Number	Notes	Observer	Source
16.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	10:15–10:30	F. Marec	www.birds.cz
18.02.2014	rybník Bezdrev (CB)	1 ex.	16:00–16:30	J. Pykal	www.birds.cz
22.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
22.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	6:45–11:00	M. Pakandl	www.birds.cz
22.02.2014	Čejkovice (CB)	1 ex.	přelet	J. Vondrka	FP JOK 2015/1
23.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	8:50–9:45	J. Štefka	www.birds.cz
24.02.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	14:40–15:40	J. Studecký	www.birds.cz
14.03.2014	Vlhavský rybník (CB)	1 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
27.03.2014	rybník Vyšatov (CB)	1 ex.	18:00	J. Havlíček	www.birds.cz
30.03.2014	Novohaklovský rybník (CB)	1 ex.	-	M. Pakandl	www.birds.cz
01.11.2014	rybník Volešek (CB)	7 ex.	11:00–13:00	Z. Ondrášek	www.birds.cz
02.11.2014	rybník Volešek (CB)	6 ex.	15:45–16:10	F. Marec	www.birds.cz
02.11.2014	rybník Volešek (CB)	7 ex.	15:00–16:30	Z. Ondrášek	www.birds.cz
05.11.2014	rybník Volešek (CB)	5 ex.	-	P. Albert	www.birds.cz
08.11.2014	rybník Volešek (CB)	1 ex.	-	J. Švihovec	www.birds.cz
09.11.2014	rybník Volešek (CB)	4 ex.	-	J. Závora	www.birds.cz
15.11.2014	rybník Volešek (CB)	5 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
16.11.2014	rybník Volešek (CB)	7 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
17.11.2014	Zbudovská blata (CB)	2 ex.	11:05–12:00	F. Marec	www.birds.cz
17.11.2014	rybník Volešek (CB)	3 ex.	10:15–11:00	F. Marec	www.birds.cz
22.11.2014	rybník Volešek (CB)	6 ex.	-	F. Marec	www.birds.cz
23.11.2014	rybník Volešek (CB)	6 ex.	8:30–10:00	F. Marec	www.birds.cz
29.11.2014	rybník Volešek (CB)	6 ex.	-	F. Pochmon	www.birds.cz
30.11.2014	rybník Volešek (CB)	6 ex.	8:20–9:30	F. Marec	www.birds.cz
12.12.2014	rybník Volešek (CB)	4 ex.	10:30–14:00	J. Závora	www.birds.cz
13.12.2014	rybník Volešek (CB)	5 ex.	-	P. Jakeš	FP JOK 2015/1
13.12.2014	rybník Volešek (CB)	1 ex.	9:40–10:10	F. Marec	www.birds.cz
14.12.2014	rybník Volešek (CB)	5 ex.	11:35–11:50	J. Vaník	www.birds.cz
15.12.2014	rybník Volešek (CB)	5 ex.	-	M. Frencl	www.birds.cz
20.12.2014	rybník Volešek (CB)	4 ex.	-	M. Šálek	www.birds.cz
20.12.2014	rybník Volešek (CB)	4 ex.	9:00–11:00	Z. Ondrášek	www.birds.cz
24.12.2014	rybník Volešek (CB)	3 ex.	-	P. Albert	www.birds.cz
26.12.2014	rybník Volešek (CB)	1 ex.	-	M. Frencl	www.birds.cz
27.12.2014	rybník Volešek (CB)	1 ex.	17:00	V. Kubelka	
30.12.2014	Horní Slověnice Lišov (CB)	1 ex.	14:46	J. Ševčík	www.birds.cz
01.01.2015	pískovna Halámky (JH)	1 ex.	-	J. Cepák	www.birds.cz

Apendix 3 – Přehled pozorování slučky malé (*Lymnocyptes minimus*) v jižních Čechách na jarním průtahu v roce 2014.

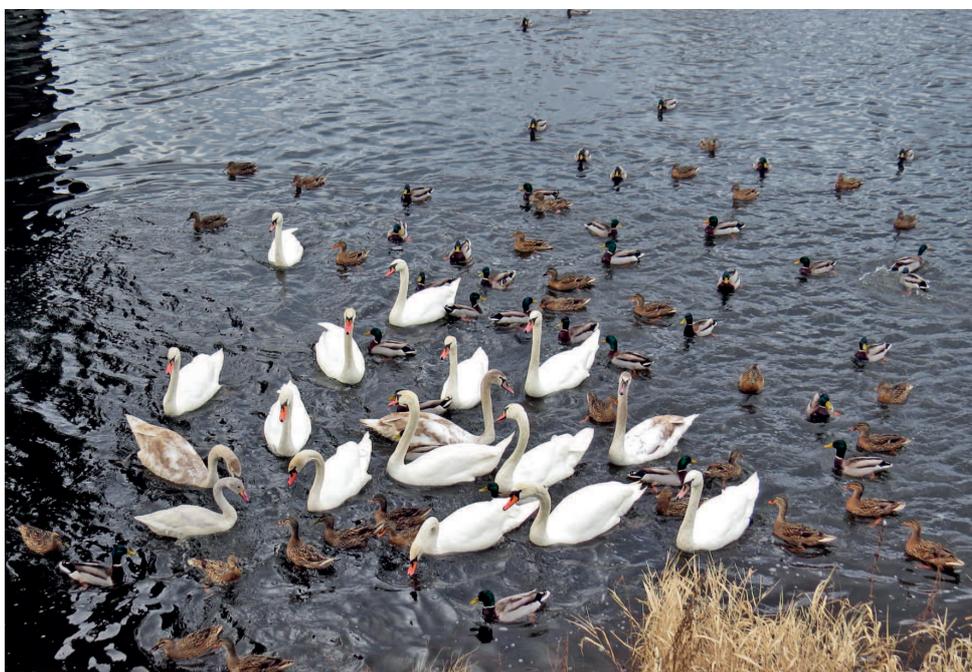
Appendix 3 – Observations of the Jack Snipe (*Lymnocyptes minimus*) in South Bohemia during spring migration in 2014.

Datum	Lokalita (okres)	Počet	Pozorovatel	Zdroj
Date	Locality (district)	Number	Observer	Source
09.03.2014	Maletické louky u Protivína (PI)	7 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
14.03.2014	Radomilická mokřina (CB)	1 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
20.03.2014	Štětice, podmáčené louky "V jezezech" a okolí (PI)	9 ex.	Mar. Šálek	www.birds.cz
23.03.2014	Topělecký rybník, mokřadní výtopa rybníka (PI)	1 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
23.03.2014	Štětice, mokřina v poli (PI)	4 ex.	F. Nosek	www.birds.cz
25.03.2014	podmáčená louka na Písecku (lokalita utajena)	36 ex.	J. Šebestian	www.birds.cz
25.03.2014	podmáčená louka na Písecku (lokalita utajena)	46 ex.	J. Šebestian	www.birds.cz
27.03.2014	Topělecký rybník, mokřadní výtopa rybníka (PI)	min. 3 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
28.03.2014	Topělecký rybník, mokřadní výtopa rybníka (PI)	1 ex.	I. Průša	FP JOK 2014/1
30.03.2014	okolí Oslova, mokřadní výtopa rybníka (PI)	min. 3 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
01.04.2014	okolí Štětíc, podmáčené louky (PI)	min. 6 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
04.04.2014	Zavadilka, mokřina v pastvině (CB)	1 ex.	V. Kubelka	
05.04.2014	Zbudov, podmáčená louka u rybníka Olší (ČB)	4 ex.	V. Kubelka	
05.04.2014	okolí Oslova, mokřadní výtopa rybníka (PI)	3 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
06.04.2014	Štětice, podmáčené louky (PI)	3 ex.	V. John	www.birds.cz
06.04.2014	Topělecký rybník, mokřadní výtopa rybníka (PI)	1 ex.	M. Frencl	www.birds.cz
06.04.2014	Zavadilka, mokřina v pastvině (CB)	2 ex.	Mar. Šálek	www.birds.cz
07.04.2014	Zavadilka, mokřina v pastvině (CB)	2 ex.	O. Nedvěd	www.birds.cz
14.04.2014	Zavadilka, mokřina v pastvině (CB)	1 ex.	V. Kubelka, K. Nohejlová	
19.04.2014	Zavadilka, mokřina v pastvině (CB)	1 ex.	V. Kubelka, V. Dočekalová	

Obr. 1 – Nedospělá labuť malá (*Cygnus columbianus*) vlevo společně s nedospělou labutí velkou (*Gygnus olor*) na řece Vltavě v Českých Budějovicích (foto V. Kubelka 14. 2. 2014).

Fig. 1 – Immature Tundra Swan (*Cygnus columbianus*) on the left together with immature Mute Swan (*Cygnus olor*) on the river Vltava in České Budějovice (photo by V. Kubelka 14. 2. 2014).

Obr. 2 – Nedospělá labuť malá (*Cygnus columbianus*) vlevo dole společně s labutěmi velkými (*Cygnus olor*) a kachnami divkými (*Anas platyrhynchos*) na místě pravidelného přikrmování vodních ptáků na řece Vltavě v Českých Budějovicích (foto V. Kubelka 14. 2. 2014).

Fig. 2 – Immature Tundra Swan (*Cygnus columbianus*) on the bottom left together with Mute Swans (*Cygnus olor*) and Mallards (*Anas platyrhynchos*) at a regular feeding site on the river Vltava in České Budějovice (photo by V. Kubelka 14. 2. 2014).

Obr. 3 – Mladý jespáček ploskozobý (*Limicola falcinellus*), Jindřichův Hradec (foto J. Jirsa srpen 2014).
Fig. 3 – Young Broad-billed Sandpiper (*Limicola falcinellus*), Jindřichův Hradec (photo by J. Jirsa August 2014).

Obr. 4 – Jespáček ploskozobý (*Limicola falcinellus*) u malé louže na vojenském cvičišti, Jindřichův Hradec (foto J. Jirsa srpen 2014).
Fig. 4 – Broad-billed Sandpiper (*Limicola falcinellus*) next to a small puddle in a military training area, Jindřichův Hradec (photo by J. Jirsa August 2014).

Obr. 5 – Preparát výřečka malého (*Otus scops*), Vrábče, květen 2001 (foto V. Mikeš).
Fig. 5 – Mounted specimen of the Eurasian Scops Owl (*Otus scops*), Vrábče, May 2001 (photo by V. Mikeš).

Obr. 6 – Jedinec, zřejmě samice, skalníka zpěvného (*Monticola saxatilis*) na polním hnojišti, Mahouš na Prachaticku (foto V. Kubelka 15. 5. 2014).

Fig. 6 – An individual, probably female of Rufous-tailed Rock-thrush (*Monticola saxatilis*) on a dunghill in the field, Mahouš, Prachatice district (photo by V. Kubelka 15. 5. 2014).

Obr. 7 – Polní hnojiště, biotop výskytu skalníka zpěvného (*Monticola saxatilis*), Mahouš na Prachaticku (foto V. Kubelka 15. 5. 2014).

Fig. 7 – Dunghill in the field, the habitat of Rufous-tailed Rock-thrush (*Monticola saxatilis*), Mahouš, Prachatice district (photo by V. Kubelka 15. 5. 2014).